

GONIEC CZĘSTOCHOWSKI

DZIENNIK POLITYCZNY, SPOŁECZNY, EKONOMICZNY I LITERACKI.

Pochód pielgrzymki na cmentarz do grobu Słowackiego.

W każdą rocznicę śmierci wielkiego naszego poety, Juliusza Słowackiego, na grób Jego na cmentarzu Montmartre w Paryżu udaje się pielgrzymka, urządzona przez Pow. „Sokół”, Miłośników sceny polskiej i Amis de Pologne.

Podniosła ta uroczystość, od lat wielu co roku organizowana, pięknie świadczy o pamięci i głębokiej czci naszych rodaków na obczyźnie dla wielkiego wieszca narodowego.

cja pozwala na obrzędy „religijne” pewnych sekt, które byłyby niemoralne! Nie pozwala! Możeby pierwszej skonfiskowano literaturę pornograficzną, od której uginają się półki w księgarniach żydowskich, osadzono za kratą handlarzy żywym towarem, zabroniono żydom uragać z kultu chrześcijańskiego w pociągach, pismach i t. d. Moje uczucia religijne, patriotyczne są tu obrażane; jako obywatel, czyniąc tak jak całe miliony polskie, domagam się satysfakcji.

Jeśli koniecznie chodzi o zwyczaj „wieszania Judasza”, to nawet pogańscy musi się zgodzić, że Judasz zdradził swego Pana; stał się osobą przekupną, niemoralną a więc już jako taki zasługuje na potępienie, powieszanie. Tylko bolszewicy Judaszowi stawiają pomnik!!!

Zie się, panowie, bawcie! Opierając się o powagę uczonych polskich, autorów powyższego „prawa”, rozdrażniającego uczucia słowiańskie, należałoby pociągnąć do odpowiedzialności. Prawo musi wynikać ze źródła: polskości, a nie z jakiegoś mózgu... kapryśnego.

Opierając się na prawie konstytucyjnym, na prawie wyrzetem w sercu i duszy polskiej i słowiańskiej, apeluję do ogółu obywateli, posłów, senatorów, aby uchylono niedorzeczne rozporządzenie.

Nie pozwalajmy kurczyć się granicom polskości — zbierajmy wszystko, co ma związek z życiem ludowym, w szczególności pieśni, legendy, podania, bajki, Notujmy gwary wiejską, przysłowia, zagadki. Opisuemy zwyczaje, obrzędy, pojęcia społeczne. Zbierajmy okazy sztuki ludowej. Uświadamiajmy lud o konieczności zachowywania stroju, uroczystości, wogóle o wartości kulturalnej i politycznej zabytków przeszłości. To przyczyni się do uwytęplenia psychiki ludu, powiększy materiał, mogący dać wyraz kulturze narodowej, pogłębi narodowość polską.

Teraz rozumiemy komu zależy na gniebieniu tradycji...

Zyczyłbym sobie, jako były prezes Tow. Ludoznawstwa Polskiego w Lublinie, aby głos mój doszedł Wschodniej Małopolski, aby zapukał do serc i sumienia sędziów, którzy wydają sądy na pognebieństwo uroczystości ludowych, a przedewszystkiem, aby naród polski zrozumiał i ocenił kulturalną i polityczną wartość literatury ludowej, tak, jak ją ocenił wielki nasz Adam Mickiewicz.

Nauce i tradycji! cześć!
Prof. Grzegorz de Navarra-Dembki.
Częstochowa, d. 24.IV.1926.

nego gabinetu urzędniczego nie wynę starca. Plan gospodarczo-finansowy kraju zarówno jak i sam problem zmiany Konstytucji nie pozwalają na utworzenie takiego zdawkowego rządu urzędniczego. Czynniki kierujące w Sejmie zdają sobie z tego sprawę.

Wysunięto przeto koncepcję silnego rządu intelektualistów politycznych, tendencjami partyjnymi nie związanych.

Zagadnienie dni najbliższych polega więc na wynalezieniu osoby, któraby stanęła na czele przyszłego rządu silnych indywidualności.

TELEGRAMY.

Briand o Polsce i Radzie Ligi Narodów.

Paryż: Odpowiadając w Izbie na interpelację socjalistów w sprawie ostatniej sesji Ligi Narodów, Briand oświadczył, że Francja okazała zupełną lojalność i nigdy nie ukrywała swego pragnienia, aby Polsce przyznano stałe miejsce w Radzie Ligi, co odpowiada duchowi Locarno.

Briand sądzi, że niesłusznie nazywa się stanowisko zajęte przez Brazylię egoistycznym. Brazylija, domagając się miejsca w Radzie Ligi Narodów, występowała na rzecz interesów Ameryki Południowej.

Sprawa ta będzie uregulowana wkrótce. Liga Narodów przeżywa zastrzeżenia się kryzys, ale Francja wierzy nieomylnie w przyszłość tej instytucji.

Rumunia szuka zbliżenia z Włochami

Wiedeń: Według otrzymanych informacji z prasy rumuńskiej, reprezentującej wielki kapitał, czynione ostatnio usiłowania rumuńskiego posła w Rzymie, Lagovari, w sprawie Besarabii nie dały pożądanego wyniku. Dyplomacja rumuńska zabiegała w Rzymie o wykonanie podpisania t.zw. „Besarabskiego protokołu”, który definitywnie przyznaje Besarabję Rumunii.

Według „Diminerta” pertraktacje rumuńsko-włoskie w tej sprawie znajdują się dopiero w przedwstępnym stadium. Równocześnie ta sama gazeta donosi, że rumuński poseł w Paryżu Diamanti pertraktuje w tej samej sprawie z Francją.

Rzekoma interwencja polska

London. Paryski korespondent „Timesa” donosi, że Polska na wiadomość o rokowaniach niemiecko-sowieckich zamierzała podjąć energiczne kroki w Berlinie.

Korespondent twierdzi, że zaniechała tego skutkiem perswazji ze strony Francji.

Możliwość przesilenia w Niemczech.

Berlin. Wczoraj po południu odbyła się u kanclerza Rzeszy narada przed stawicielei rządu Rzeszy i rządu pruskiego z przywódcami stronnictw, należących do koalicji rządowej, w sprawie położenia, wytworzonego przez odrzucenie w komisji prawnej Reich-

O kulturę i tradycje polskie.

„Cudze chwalcie, swego nie znacie; sami niewiecie, co posiadacie”.

Gina z powierzchni naszej Polskiej Ziemi zwyczaj, mowa, pieśni, stroje i wiele przejawów kultury ludowej. To wszystko jest polskie, piękne, nasze... Najlepiej zrozumiał i ocenił pieśń ludową Mickiewicz, zowiąc ją arką przysięgi, w której lud składa swych myśli przedzie i swych uczuć kwiaty.

Już nie tylko tradycje, ale polityczną wartość widzą: np. Niemcy w uroczystościach starych. W czasie od 18-21 czerwca; odbywają się w Stendal tradycyjne uroczystości, zachowane dotąd w Brandenburgii. W uroczystościach tych bierze udział całe miasto i liczne delegacje krajów. Pochód w strojach dawnych teutonów, ich dzikie twarze i pały w ręku, symbolizują rolę, jaką odgrywają w współczesnym świecie ich przyscy potomkowie.

Dajmy teraz głos uczonym: Prof. St. Ptaszycki tak mówi: „Badania antropologiczne, etnograficzne i folklorystyczne są niezmiernie ważnym dziełem prac historycznych. Niwelujący czas może za lat 20-30 znieść resztki odrębnych i oryginalnych objawów naszej kultury ludowej!

Sujkowski zaleca zachęcać młodych pracowników, aby, uzbrowszy się we współczesną metodę etnograficzną, badali materiał surowy, a nagromadzony — analizowali”.

Profesor J. Czekanowski wyraźnie stwierdza:

„Muszą się one (antropologia, etnografia, folklor) znaleźć w szkole średniej, przez wzgląd na swe znaczenie ogólnowo-wychowawcze. Są one stanowczo nie mniej ważne od zoologii i botaniki, posiadają one o wiele większe znaczenie praktyczne, niż umiejętność czytania Platona w oryginale”. „Wnieśnienie etnografii polskiej do szkoły średniej jest konieczne, przez wzgląd na ogół stosunków, panujących u nas. — Szlachecki charakter naszej kultury, rozwijającej się pod wpływami zachodu, w połączeniu z późniejszym oddziaływaniem szkół, narzucanych przez obcych, pociągnęło za sobą wytworzenie się u nas niesłychanej wprost obcości warstw wyższych i niższych, przedzielonych w dodatku warstwą żydowską. Z chwilą, gdy młodzież zaczęła w tej pogardzonej rodzinie, teraźniejszości widzieć wyniki wieloletniej pracy wysiłków, wyniki długiej pracy kulturalnej, ochłonęła ona też w swym zapale do nowoczesnej tandety, uświadamiając ją z postępek i używając sobie charakter naszej misji kulturalnej w słowianizacji”.

„Brak zainteresowania się kulturą

ludowa jest przyczyną naszej słabości nie tylko na kresach wschodnich, ale też i na zachodzie”.

W okresie niewoli niemcy i moskale prześladowali uroczystości ludowe — więc dużo zaginęło... A dziś? W Polsce wolnej, Konstytucyjnej? Pewne czynniki administracyjne wydadają rozporządzenie: „Judasza wieszac nie wolno!” W konsekwencji wytacza się proces — piękna oszczędność czasu i papieru — L... uczestników uroczystości ludowej karze się pięciodniowym aresztem, aby... się żydzi... nie gniewali!

Nie mogę wierzyć, aby polskie władze wydawały „niepolskie” rozporządzenia! A przecież tak było, niestety! Chciałbym wiedzieć, który to urząd posiada w okresie oszczędności aż tyle czasu, energii i miłości mniejszości narodowej.

Jednocześnie chciałbym wiedzieć, czy urząd ten zna etykę talmudyczną? Czy ona nie obraza uczuć chrześcijańskich? Czy takie np. „bicowanie” chleba przez żydów nie obraza miłośników chrześcijaństwa — którą inaszczytnie podnosi i całuje? Czy Konstytu-

Rokowania o rząd silnych osobistości

Prawdopodobne przyjęcie wniosku o prawie Prezydenta Rzeczypospolitej do rozwiązania Sejmu

Warszawa. — Ostatnie narady stronnictw sejmowych wykazały, iż przesilenie rządowe nie zostało załatwione na dłuższą metę.

Premjer Skrzyński zdając sobie sprawę z trudności położenia parlamentarnego, powziął stanowcze postanowienie wznowienia dymisji po przyjęciu prowidzorum budżetowego, tj. po 1 maja.

Lewica, która pierwotnie chciała zastosować bardzo ostrą formę opozycji wobec, jak powiada, „przemyczonego rządu prawicowego”, z uwagi na to stanowienie premiera nie będzie czyniła rządowi trudności przy uchwaleniu prowidzorum budżetowego na następny miesiąc.

W pierwszych dniach maja staniami jednak wobec nowego przesilenia i dlatego w kierujących kołach sejmowych przedmiotem rozważań jest charakter przyszłego rządu.

Powszechnie panuje przekonanie, że Sejm obecny nie jest już więcej zdolny do jakiegokolwiek akcji twórczej. Zrozumiał o to i we wszystkich stronnictwach objawia się skłonność do przyjęcia wniosku pos. Chacińskiego. (Ch-

Ku czci Słowackiego. Podczas tegorocznej uroczystości uczczenia Juliusza Słowackiego przemawiali nad jego grobem: p. Bailly z Amis de Pologne, p. Dittmar ze Zw. weteranów polskich, deklamował: p. Zarzycki, b. artysta teatrów polskich, p. Martel, artystka Komedii francuskiej, chrzą za pod batutą p. Jareckiego uświetnia uroczystość. Fotografia przedstawia z prawej strony grób Słowackiego, z lewej — deklamującą p. Martel.

SPÓLDZIELCZY BANK LUDOWY

z nieogran. odpowiedzialnością
w CZĘSTOCHOWIE

załatwia czynności bankowe na dogodnych warunkach, w szczególności: **przyjmuje na oprocentowanie większe sumy i drobne oszczędności**, poczynając od 1 złotego; **inkasuje szybko i tanio wszelkiego rodzaju należności** (weksle, frachty, czek) platne we wszystkich miejscowościach Państwa; wydaje pożyczki członkom i osobom postronnym (tym ostatnim tylko na zastaw rzeczowy), **udziela za członków gwarancji majątkowej** wobec Władz oraz instytucji prywatnych, **prowadzi komisją sprzedaż materiałów budowlanych**, pośredniczy w kupnie i sprzedaży papierów wartościowych, m. in. 5% Premjowej Pożyczki Dolarowej, organizuje Szkolne Kasy Oszczędności.

Biurowo czynne od godziny 9-ej rano do 1-ej po południu, ponadto w soboty od godziny 5-ej do 7-ej wieczorem wyłącznie dla przyjmowania wkładów.

Wielcy wodzowie

Gdy spojrzymy w księgę dzieł historii świata, Ujrzy, że każdy z wodzów, czy innych "mężów wielkich, Jako orzeł potężny nad szary tłum wlatła I jest usobieniem rycerskich cnót wszelkich. Czy to jak lew wspaniały: Aleksander Wielki, Hannibal, Cezar, czy też Bonaparte, Bolesław Chrobry, czy Stefan Batory; Tych zasługi zostaną niezatarte. Między nimi trafi się i typ Ulisesa; W tym, oprócz Iwa i orła, Iktwi czasem lis szcwaną, W którym tak się odwaga I przebiegłością miesza, Że, tworzy jeden łańcuch nieprzerwany. Inny znów, to burzylicę, który uiny w przemoc. Wszystko, co spotka, niszczy, Własnym, w zamian nic nie tworzy, Karze straszliwie swoich wrogów niemoc, Jak to czynił Attylla, prawdziwy bicz Boży. Ponadto jest typ wodzów dzielnych I szlachetnych, Kulturalnych; ich umysł to szlachetność sama... I mądrych i roztropnych i męźnych i dzielnych, Jak książę Józef, Foch, albo Oyama, Wszyscy, wyż wymienieni, są wielcy mądrością. Nie chętni są czynami ani zasługami, Tylko je oceniając, z ucciawą skromnością, Gardzą hipokrytami, jak też pochlebcomi. Jako przykład pokory mamy króla Jana, Który to w swojej szlachetnej skromności, Pod Władniem starszym potęgę pogana, Dziękując za zwycięstwo Boskiej Opalności, Rzekł skromnie — nie grając w samochwalstwa róg: „Przybyłem, ujrzałem, a zwyciężył Bóg“.

Jan Kozicki.

A jednak stwierdzono, że najtańszemu źródłem zakupu...
WYTWÓRNIA TRYKOTAZI, POŃCZOCH I REKAWICZEK
HELENY KOWALSKIEJ
w Częstochowie, ul. Kościuszki Nr. 23.
Dzięki oszczędnej administracji stosuje się stale najniższe wyliczenia cen. Wrobry mojej firmy są powszechnie znane ze swej solidności i elegancji i nierzadko wielokrotnie wyróżniano.

KURSY KIEROWNIKÓW SAMOCHODOWYCH ZYGmunTA JANCZEWSKIEGO

rozpoczęły zapisy na nowy **Kurs szoferów zawodowych**
Po 3-ch miesiącach nauki egzamin wojewódzki na prawo jazdy odbywa się w Sosnowcu. Opłata ratami. Kancelaria przy ul. Swobodnej za „Dzwignią“ otwarta rano i po południu. Telefonu Nr. 9-69.
Prócz tego przyjmuje się zapisy amatorów (pan i panów) na specjalny kurs dżentelmeński.

Z trzeciej konferencji O. GodaczeWSKIEGO.

Trzecia ostatnia konferencja na te mat: „Prawdziwe i fałszywe zdrowie nia“—odbyła się w ub, wtorek.
Sz. prelegent rozpatrzył wszechstronnie kwestję, wykazując różnicę między faktycznie cudownymi uzdrowieniami a pozornymi w sposób następujący.
Zaprzeczyc prawdopodobieństwa cu downych uzdrowień, znaczyłoby tyle, co zaprzeczyc Boskiej potędy Pana naszego Jezusa Chrystusa.
Ale inna rzecz, gdy zapytamy się, czy dziś są jeszcze cudowne uzdrowienia? Jeśli chodzi o fakta, które nazywamy cudownymi uzdrowieniami,

to jest ich ogromne mnóstwo. Któż o nich nie czyta lub nie słyszy? Lekarzy, którzy poświęcili swój czas dla zbadania wypadków o charakterze cu downych uzdrowień, jest ich cała falanga.
W tem miejscu prelegent cytuje nazwiska wielu słynnych i zasłużonych w medycynie lekarzy, uczonych i profesorów narodowości francuskiej i włoskiej, zajmujących się specjalnie badaniami cudów w Lourdes.
Oprócz Lourdes, które ze względu na nadprzyrodzone zjawiska w wieku 19 i 20 odgrywają nadzwyczajną rolę, mamy jeszcze inne miejsca cudowne i cuda badane z taką samą sumiennością i metodą naukową lekarzy, jak np. cuda w Salette we Włoszech. Wo góle nadzwyczajne uzdrowienia sygnalio-

Taniec i tęczów.
Czarownicy hinduski, przy grywając na specjalnej piszczalce, produkują tancie węzów.

PRZEZ ZAKOPCONE SZKIEŁKA.

Tydzien ubiegły był wielce prze-mienny w doniosłe wydarzenia natury politycznej. Pomimo wyraźnych zapewnień ministra Zdziechowskiego, że sytuacja gospodarcza w kraju się poprawiła, nikt temu nie chciał uwierzyć i gabinet obecny nie rad podał się do dymisji.
Co będzie dalej? — każdy trwoźnie pytał, a po imiesie od rana do wieczora usłuszna poczta pantoflowa, korzystająca z samorodnych trań radiowych, rozsiewała alarmujące wersje o przewrotach politycznych, zamachach stanu, dyktaturze Piłsudskiego i wiele innych bredni, od których uszy wiodły i włos na głowie się jeżył.
Co będzie dalej? Na to pytanie pewien doświadczony kupiec zdecydowany „protestant“ w sprawach wekslowych, odpowiada z tragiczną powagą: — Teraz dolar napewno dojdzie do 15 zł.
Inni znów niezbitnie utrzymują, że wkrótce powrócą w Polsce dobre czasy, kiedy wszyscy w Polsce byli milionerami, chociaż nie każdego było stać na kupno pary butów lub ubrania. To też orędowicy warstw nietyle ciężko pracujących, co zgola bezrobotnych, nie znajdujących funduszy w skarbie państwa, dokładnie z gofóki oczyszczonym przez różnych malwersantów i ica politycznych przyjaciół, zażądali drukowania nowych emisji waluty, a gdy rząd nie chciał się zgodzić na ponowną inflację, pogniwiali się na premiera Skrzyńskiego i zgłosili swą dymisję.
Stąd powstało ostatnie przesilenie, najgroźniejsze z dotychczasowych przesilen, bowiem już ani Sejm ani społeczeństwo nie ma więcej sił i cierpliwo-

ści do dalszego borykania się z przesileniami. Narazie zostało ono na pewien czas zażegnane decyzją prezydenta, pozostawiając obecny rząd u władzy.
Ostatnie walutowe perypetje, związane ściśle z brakiem porozumienia w Sejmie i rządzie, zdenerwowały już do tego stopnia ogół, że coraz częściej zdarzają się wypadki samobójstw, niepoctyalnych zamachów, napadów na nietykalne osoby poselskie i różnorodnych przestępstw i nadużyć. Dowodzi to, że szerokie warstwy społeczeństwa ogarnęła jakaś psychoza, która gdy warunki się nadai nie zmieniają, może doprowadzić do obłędu rozpaczy nie tylko jednostki ale całe warstwy społeczne.
Zamach na Lindego jest zatruwającym w swej grozie objawem tej psychozy. Sierżant. Trzmielewski w chwili spełniania zobowiązania nie był sobą, lecz spełniał rolę impulsywnego medjum, działającego pod sugestją nienawisci szerokich mas.
Demonstracyjny mord ten łącznie z epidemią samobójstw wymownie świadczy o zdenerwowaniu społeczeństwa, które od lat kilku przyszyta się biernej politycznej zabawie pp. postów w tworzenie parlamentarnych, koalicyjnych lub „kadłubowych“ gabinetów.
Ostatnio bowiem wyłoniła się koncepcja utworzenia gabinetu „kadłubowego“ zamiast projektowanej poprzednio koncepcji gabinetu „tegich głów.“
Jest to bardzo szczęśliwa koncepcja, gdyż gabinet „tegich głów“ bytoby trudniej stworzyć, bo dotychczas nie było ani jednej tegiej głowy, która potrafiłaby opanować sytuację finansową, gdy tymczasem o gabinet „kadłubowy“ daleko łatwiej, bo materiału do utworzenia takiego mamy w Sejmie pod dostatkiem. Na główną zaś podsta wę „kadłubowej“ opoki byłby najodpowiedniejszy poseł Witos.
Ale wobec decyzji Prezydenta mamy narazie na kilka dni spokój. Targi polityczne będą się obracały głównie dookoła powołania w skład rządu dwóch ministrów na miejsce ministrów z P. P. S., którzy akurat — przed świętem robotniczym l-go maja ogłosili strajk generalny, rozpoczynając manifestacyjny sabotaż rządu.
Możliwe, że obecnie po ustapieniu ministrów socjalistycznych dotychczasowy gabinet zacznie sprawniej pracować, nie doznając przeszkód w przeprowadzeniu projektowanych przez ministra Zdziechowskiego planów oszczędnościowych. A przedewszystkiem więc rozpoczyna się oszczędność na całej linii, a redukcja urzędników, kolejarzy i policji stosowana będzie w całej pełni.
Aczkołwiek ze względów humanitarnych jestem zdecydowanym przeciwnikiem systemu redukcyjnego, który za-wyczaj odbywa się kosztem najbiedszych i najgorzej uposażonych pracowników jednakże ze względu na konieczne oszczędności w budżecie nie bym nie miał przeciw temu, iżby rząd zredukował przedewszystkiem wszystkich posłów, udzielając im dłuższego bezpłatnego urlopu, iżby wypoczęli na leżycie po mroźnych trudach rządzenia państwem. Następnie można bez jakiegokolwiek żalu ze strony społeczeństwa zredukować 50 proc. sekretarzy, komorników, kontrolerów, porobców podatkowych, kasjerów w Banku Polskim, którzy wobec braku gotówki i wstrzymania kredytów spędzają godziny urzędowania na bezczynności. Wreszcie należałoby dać dymisję

licznym referentom i radcom ministerjalnym, których długoletnie rady nie wyszły krajowi na pożytek.
Ale redukować kolejarzy, kiedy i przy tak licznej obsłudze mamy co tydzień po dwie katastrofy kolejowe, albo funkcjonariuszy policji — to już doprawdy stanowi poważne niebezpieczeństwo dla państwa.
Prawda, że w ostatnich czasach wypadki kradzieży zmniejszyły się do minimum, ponieważ rzadko kto ma coś cennego do ukradzenia, a nawet w kasach ogniotwórczych po rozpruciu włamywacze ostatnio znajdowali tylko weksle i nakazy płatnicze — ale to jeszcze nie powód, żeby redukować policję.
Policji wcale nie mamy za dużo. Byłem świadkiem w ub. tygodniu sceny, jak o godz. 7-mej wieczorem na chodniku w II Alei posterunkowy kramarzyl się z jakimś pijakiem, który wżaden sposób nie dał się nakłonić do pójścia do komisariatu.
Gdy znicierpliwiony funkcjonariusz policji pociągnął go energicznie za rękę, ten zaczął krzyczeć:
— Rany boskie, ludzie, ratunku! Patrzcie, co ten zbroj z mną wyprawiał! rozzerwał mi rekaw.
Nie mogąc sobie dać rady z pijakiem policjant zagwiżdzał na pomoc i dopiero przy współdziałaniu trzech innych posterunkowych udało się wśród gwaru i śmiechu rozbawionej gawiedzi przetransportować nietrzeźwego zawodzając do komisariatu.
A więc pomyśleć tylko: czterech policjantów musi się uporać z jednym pijakiem, a iluż mamy codziennie pijaków w Polsce? I czyż chociażby z tej przyczyny można serio myśleć o redukcji policji?..
Acer.

Teatr „ODEON“

Program od piątku 23-go do wtorku 27-go kwietnia r. b.

Szczegóły w afiszach i programach.

Ostatni seans o godzinie 9-tej i pół wieczorem

ceny miejsc: (z podatkiem) Krzesło Zł. 1 gr. 30, Łoże po Zł. 2 i Zł. 2 gr. 50.

Ekran i scena razem! - Na ekranie: Film nad Filmy!! Cud techniki i sztuki kinematograficznej!!!

UPIÓR W OPERZE

Fantastyczny dramat życiowy w 12-u aktach obwieńszenie — Według słownictwa GASTONA LEROUX.

W rolach głównych: Fenomenalny mistrz maski LON CHANEV, słodka MARY PHILBIN, piękny NORMAN HERRY oraz 5000 innych wyk.

Wielka Opera paryska! Foust w niebywałej inscenizacji! Dal maskowy w Operze! Pełno grozy i tajemnic podziemia tego gmachu.

NA SCENIE:
WŁADYSŁAW LIN Autor - Piosenkarz i Humorysta
M. SIROTINA Pieśniarka
 w nowym repertuarze.

Kierownik artystyczny **F. Matuszewski**.

Teatr „NOWOŚCI“

I-a Aleja Nr. 12.

Ostatni seans o g. 9.30 w.

Ceny miejsc zwykłe.

NA SCENIE: **JANUSZ ŚCIWIARSKI** **AMELJA CIELECKA**

Tancerka z „Casino de Paris“

Dramat salonowo-erotyczny w 9 aktach.

Kino-Teatr „Nowy“

Od piątku 23 b.m. 1 dni następn.

Ceny miejsc Krzesło 1.50 gr. Łoże 2.50. Poczw. sobotę o g. 4 w niedzielę o godz. 3 po poł.

SCENA I EKRAŃ RAZEM! Nieśmiertelne Dzieło **ALEKSANDRA DUMASA**

„HRABIA MONTE CRISTO“

Całość w jednym programie.

NA SCENIE:
M. DOBROWOLSKI
KATJA ZIELIŃSKA
 z nowym repertuarem

Kino „UCIECHA“ Tytuł 4 dni! Od czwartku 22 do niedzieli 25 kwietnia.

12 AKTÓW RAZEM!!!
 Wielka sensacja! Największy szlagier Ameryki! Król śmiechów
HAROLD LLOYD w największym i najkomponiejszym filmie pod tytułami:
PAN DYKTATOR-TO JA
 (Nie bój się, bo ja sam w strachu.)
 13 aktów bezustannego śmiechu!!! Orgła lez!!!
DLA MŁODZIEŻY DOZWOLONE.

KRZESŁO 80 gr. Pomimo wielkich kosztów Krzesło 80 Łoża 2.00. Poczw. o g. 5, w sobotę o g. 4, w niedzielę o godzinie 2-jej po poł.

Lilipucie państwka.

Istnieje na świecie kilka stanowiących osobliwość karłowatych państw, których przeciętny człowiek, przyglądający się mapie, zazwyczaj nie dostrzega.

Do takich państw należą np. Andora, które po uspokojeniu się jego sąsiadów ogłosiło się jako państwo neutralne. Liczy ono przeszło 5,000 mieszkańców.

Od XVII stulecia znajduje się Andora pod protektoratem Francji. Za trudny prawo państwowe państwko to płaci Francji rocznie 960 franków, a biskupowi z Urgi za służbę kościelną — 460 franków. Co dwa lata udają się trzej delegaci tego państwka do prefekta departamentu we wschodnich Pirenejach, spłacając należność za okres dwóch lat i odnawiają przysięgę wierności.

Do karłowatych państw należą także księstwo Lichtenstein, reprezentowane od czasu wojny światowej przez Szwajcarię i pobierające cla. Państwko to liczy 11,500 mieszkańców.

Zmienne były koleje losu księstwa Monaco. Po francuskim, hiszpańskim i sardyńskim panowaniu, uzyskało ono wreszcie „niepodległość“. Od roku 1918 Monaco znajduje się pod protektoratem francuskim. Armia tego „państwa“ składa się z trzech oficerów i 280 karabinierów.

Monaco rządzone jest „parlamentarnie“ przez 12 radców miejskich, posiada jednak także swoją Radę państwa i komitet gabinetu, w którym nie brak także „urzędu spraw zagranicznych“.

W niedzielę, dnia 25-go kwietnia o godzinie 4-jej po południu w lokalu Stowarzyszenia Kupców Polskich III Aleja 54 odbędzie się

Ogólne Zebranie

Sekcji Kol. Spoż. drobnych kupców

na porządek dzienny:
 sprawy otwierania i zamykania sklepów, sprawy podatkowe i inne.

Ze względu na bardzo ważne sprawy pożądany jest jak największy udział osób zainteresowanych.

Okręgowe Stow. Rzem.-Przemysłowe

zawiadamia, iż w dniu 25 kwietnia o godzinie 4 po poł., a w razie nie przybycia wymaganej ilości członków w tymże dniu o godzinie 5 po południu odbędzie się

Roczne Sprawozdawcze Zebranie za r. 1925

Na zebraniu rozpatrywane będą różne sprawy ekonomiczne, przeto Zarząd prosi wszystkie cechy o przybycie, jak również wszystkich członków należących w opłacie składek, celem uregulowania i otrzymania prawa głosu na zebraniu

Zarząd.

Poszukuje

się dobrego polowania ponad 1000 mórg, w obrębie 50 klm. od Częstochowy, z dogodną komunikacją w pobliżu szosy. Oferta w „Gońcu.“

KUPCY, PRZEMYSŁOWCY, REKODZIELNICY I ROLNICY!
 JEŚLI CHCECIE POLZYĆ DODATNE ZAKUPY - ZWIEDZAJCIE

Międzynarodowy Targ w Poznaniu

w czasie od 2. do 9. V. 26r.

BILETY NA TARG SPRZEDAJĄ:
 ZWIĄZKI I ORGANIZACJE ZAWODOWE,
 BIURO PODROŻY „ORBIS“ I BIURO OGŁOSZENI, PAR“
 ZNIŻKI KOLEJOWE! MIESZKANIA ZAPEWNIONE!

OGŁOSZENIE.

Dowódca Garnizonu ogłasza przetrąg na ścięte drzewo grusz, klonów, lip i kasztanów.

Licytacja odbędzie się w dniu 30 kwietnia b. r. o godz. 10-jej w koszarach „Puławskiego“, III Aleja.

Wielki wybór najpiękniejszych pocztówek w sklepie „GONCA“

DRUSKIENIKI

zdrojowisko położone nad Niemnem i otoczone olbrzymimi lasami sosnowymi. Radio-czyste solanki. Chloro-bromowe. Kąpiele solankowe, kwasowogłowe, borowinowe. Hydroterapia. Elektrotęroterapia. Kąpiele słoneczno-powietrzne. Plaża nad Niemnem. Kąpiele kąskodowe.

SUCHO, SŁONECZNE, WESOŁO, TANIO!

Dużo spacerów i wycieczek. Rybactwo. Grzybobranie. Sezon od 15 maja do 20 września. Przed wyjazdem lub wynajęciem mieszkania prosimy zasięgnąć informacji, porad i wskazówek w biurze Zarządu. WARSZAWA ulica Morszałkowska Nr. 130, I-sze piętro

TAJEMNICA POCHODZENIA

Tłumaczenie z angielskiego.

Po pewnym czasie krok jego stał się powolniejszym, ale niecierpliwość wzrastała z każdą chwilą. Chciałby zająć się czymś, aby zużyć bodaj energię swoją fizyczną; ale do czego mógł się wzięć teraz? Czuł, że jednostajność wielkiego życia przyprawić go może w obecnym jego usposobieniu o utratę zmysłów. Wczoraj jeszcze tęsknił do ciszy i spokoju, dziś czuł, że ta swoja bodaj podnieca tylko gorączkę jego w obrazni. Instynktownie rwał się do ruchu i walki. W tej chwili doleciał go dziewczęcy głos, nuciący skoczka balladę. Tak, miał towarzystwo Elli — to prawda. Było to miłe dziecko, ale nic więcej nad to! Nim odjedzie, musi zabezpieczyć los jej, w jakikolwiek sposób. Pojedzie w świat daleki, aby uciec bodaj na krańce kuli ziemskiej przed natrętną marą wspomnień.

Spiew zbliżał się, w końcu Ella otwierała drzwi biblioteki i zobaczywszy go, przerwała w pół nuty.

— Ty tutaj?! Myślałam, żeś wyszedł. Czy wiesz, że nie dopiłeś śniadania. Mozesz zajety? Moze ci przeszkadzam? W takim razie pójde sobie...

— Zostań — rzekł Craven. — Moze to ja raczej ci przeszkadzam. Coż cię

tu sprowadza o tej porze?

— Przychodzi się uczyć. Od 11-tej do 12-tej czytuję zawsze po francusku, po niemiecku albo po łacinie. Książd rektor mówi, że łacina jest źródłem wszelkiej mądrości.

— Dlatego pewnie zabronił tak pióchych rozrywki jak muzyka i malarstwo?

— Exercytuję się na fortepianie od 1-sej do 2-giej, a rysuję z natury podczas spaceru. Zdejmuję widoki z morza, lasów i jeziora...

— Masz, jak widzę, wytknięty regulamin. Wiec ty się jeszcze uczysz? — zapytał z pewnym zdziwieniem.

— Tak, ale sama o własnych siłach. Nie mam już przeciw gubernantki. Zapominasz, że mam siedmnaście lat.

— Moja duszyczko! — rzekł Craven. — Dobrze robisz, że pracujesz, bo nie masz czasu nudzić się i tęsknić za towarzystwem ludzi. Przykroby mi było, gdy będą daleko od ciebie, myśleć, że twoja twarzyczka jest zawsze smutną.

— Gdy będziesz daleko odemnie? — zapytała strwożona.

— Tak jest; wyjeżdżam zagranicę.

— Zagranicę! — powtórzyła i ręka jej opadała ze stołu. Craven nie widział wyrazu jej twarzy.

— Tak, wyjadę z tego miejsca, z tego kraju, wyjadę gdziekolwiek — gdzie mnie oczy poniosą! Nie mogę żyć tutaj... czuję to! Wydadę się na długie lata — na zawsze może! Naturalnie, że wpięrow obmyślę coś dla ciebie... Mo

żeby moja kuzynka pam Verulam podjęła się opieki — mówił dalej jakby sam do siebie, zapominając o jej obecności. Jest młoda wdowa, ma jedno tylko dziecko... Byłaby bardzo stosowną opiekunką... Zobacze, czy się to da zrobić — ...

Ella podeszła była do okna i czoło przycisnęła do szyby... „Na zawsze!“ powtórzyła cicho. W uszach jej dźwięczało to jedno tylko słowo; nie słyszała nic więcej. Naraz obróciła się ku niemu, z oczyma błyszczącymi, z ustami pobladłymi.

— A obietnica twoja Hugonie! — zawołała. Tak to dotrzymujesz obietnicy!

— Obietnicy! — zapytał Craven. A coż ja ci obiecywałem?

— To że mnie nigdy nie opuścisz! — że zawsze pozostaniesz zenną! Ze zastąpisz mi ciocię!... O! ciociu, ciociu!... — wołała zanosząc się łkanem. Powiedziałaś mi, że nigdy nje będę czuła się samotną i opuszczoną, a teraz... — Ależ posłuchaj mnie...

— Nie! nie chcę nie słuchać! Powiedziałaś że będziesz moim opiekunem, a opiekun to jest taki, który strzeże powierzzonego mu dobra... A jakże będziesz się mną opiekować będąc daleko?!... O! kto by pomyślał, że będziesz takim, okrutnym!...

Upadła na fotel, zakrywszy twarz rękoma. Craven mocno był podrażniony; zał mi jej było, ale i gniewał się na to nierozsądne dziecko.

— Moja droga — rzekł — ludzie czę-

sto przyrzekają coś nieogłędnie, czego potem dotrzymać nie mogą. Sądziłem, iż osiedzę się na stałe w kraju, ale niezależnie odemnie okoliczności zrzuciły inaczej. Dotrzymałbym ci słowa — ale nie mogę!

— Mozesz! — zawołała zrywając się — mozesz! Jest na to jeden sposób! Zabierz mnie z sobą.

Spojrzał bystro na nią, afe to jedno spojrzenie wystarczyło, aby go przekonąć, że tak dziwaczna propozycja mogła tylko pochodzić od istoty niewinnej i nieświadomej zęgo.

— Tęgo ci nigdy nie przyrzekałem — odparł nie wiedząc co odpowiedzieć.

— Wiem, ale to się da pogodzić z twoją obietnicą. Nie chcę cię wbrew woli zatrzymywać tutaj! Mnie wszystko jedno gdzie będę, byłem była z tobą!

— Posłuchaj Elli — rzekł zniecierpliwiony już do żywego. — Jesteś bardzo młoda i dziecinna, ale to nie racja aby do tego stopnia być niedorzeczną. Przed chwilą obraziłaś się na mnie, że cię nie uważam jeszcze za dorosłą panę, a teraz zachowujesz się jak dziecko, które samo nie wie co mówi. Czas przecie abyś wiedziała, że panienka w twoim wieku, nie może jeździć z młodym człowiekiem po świecie, jeżeli nie jest jego żoną...

Myślał, że ten ostatni argument będzie przekonującym — ale mylił się bardzo.

— Wiec haczegóż się ze mną nie ożenisz?! — odparła z wymówką.

